

Abril-1989

Recordo aquella primavera com una de les pitjors de la meua vida, potser perquè és una estació que sempre ha estat associada al renaixement de la natura i a l'esclat d'un cert entusiasme que ho embolcalla tot. A principis d'abril s'havia trencat definitivament una relació extremadament intensa i complexa, el suficient com per anticipar-ne data de caducitat. Qui ho va decidir fou la Joana, després d'adonar-se'n que no podia estimar-me com jo desitjava malgrat ja havia passat força temps de la mort de la seva antiga parella. Ella no volia ningú que li recordés el Marc, necessitava precisament oblidar-lo. Les sensacions de frustració i de fracàs havien lligat la meua anima amb arrels fortes i profundes, procés del qual no vaig ser-ne del tot conscient fins que un dia, amb llàgrimes als ulls, va suplicar-me que allò nostre no podia continuar, que veia que m'estava fent mal i que cada dia que passava es sentia més culpable de no deixar-me volar. Fou en els dies següents d'aquesta dramàtica decisió que vaig notar com una esquerda s'obria poc a poc dins del meu univers sentimental, una esquerda que deixava entreveure un rerefons absolutament negre, una esquerda que amb cosa d'una setmana ho envoltà tot,... l'esquerda de la tristesa, l'esquerda de la por al dol.

Feia dos anys llargs que passava més temps a l'apartament de la Joana que no pas al pis d'estudiants on m'allotjava. Quan de sobte vaig tornar-hi per dormir dia si dia també els companys de pis sense dir res ja van captar la situació. Suposo que la meua cara i la meua mirada ja eren prou explícites. Amb menys d'una setmana aquella alegria que il·luminava el meu semblant s'havia dissipat del tot, tenia vint-i-cinc anys i em sentia vell i acabat. Progressivament podia percebre com la meua ment entrava en una espiral de dispersió impossible de governar, em costava molt centrar-me en qualsevol cosa que pogués formar part de la quotidianitat, tenia el cap allò que se'n diu "a passeig". Suposo que fou aquesta dificultat per concentrar-me i per estar atent a les coses mundanes el que provocà un seguit de petites situacions que em feren sentir plenament inútil i plenament insegur. Tot es precipitava costa avall, tant el sentiment com el pensament, a una velocitat tan vertiginosa que deu dies després de la ruptura el meu abatiment era tan implacable que no va permetre que un matí de dilluns, després de sonar el despertador, fos capaç d'aixecar-me del llit.

Recordo com esperava que marxessin els companys de pis i com jo em llevava per anar a beure aigua i menjar alguna cosa abans de tornar al llit un altre cop; així m'hi vaig estar uns quants dies mentre ells pensaven que havia tornat amb la Joana. La veritat era que no volia que em veiessin en aquell estat, tenia por que no entenguessin res de res, potser no s'havia pogut crear aquell espai de confiança al voltant de "certs aspectes atípics de l'existència". Finalment vaig decidir anar al poble, a casa dels meus pares, i explicar-los, a contracor, que el núvol fosc havia tornat a apoderar-se de mi. El meu pare, sense poder estalviar-se un cert posat de gravetat, doncs tenia l'esperança que no tornaria a patir un procés com aquell, va demanar visita al psiquiatra que m'havia portat la vegada anterior. Una setmana després res no havia canviat però dins del meu cos ja circulaven les substàncies que m'ajudarien a sortir del pou. Només necessitava recuperar un bocí de la voluntat perduda, només les ganes d'aixecar-me del llit i deixar de pensar que el món era un lloc hostil on jo no hi tenia cabuda ateses les meves estranyes febleses i covardies que havien colonitzat el meu cap.

La química dels psicofàrmacs i la insistència dels meus pares van aconseguir que abans d'acabar el mes abandonés el lliit i provés d'entretenir-me fent qualsevol activitat per tal de no caure reiteradament en aquella espiral de pensaments autodestructius. Malgrat tot no m'atrevia a sortir al carrer, tenia por de trobar-me coneguts, enyorava l'anonimat de la ciutat per la llibertat de moviment que ofereix. En un poble és fàcil no poder esquivar petits interrogatoris producte de la xafarderia "Què fas per aquí, que no vivies fora?, Trobo que fas mala cara, què et passa alguna cosa?, etc.". Em sentia presoner a casa dels pares, però també segur, transitant sobre un compàs d'espera incapaç de pronosticar el desenllaç final.

Un dia va venir a visitar-me una amiga del poble, la Rosa, s'havia assabentat que estava fotut, que d'alguna manera la tristesa havia tornat a la meua vida. A la mà portava un ram de flors que m'entregà efusivament només de veure'm. Potser la memòria te la virtut de guardar aquells instants especials que saben calar profundament dins de l'emoció perquè recordo amb nitidesa els colors vius d'aquelles flors i la dolçor en la mirada d'aquella noia. No vaig poder contenir les llàgrimes, feia molts i molts dies que em sentia bloquejat, que la tristesa m'havia empresonat dins d'un espai gris ple d'apatia i d'immobilisme. Sentir les llàgrimes emergint dels meus ulls fou com tornar a connectar amb una realitat extraviada. La Rosa va acceptar la meua negativa a sortir a fer un passeig, es va quedar amb mi a l'habitació, xerrant i compartint, sense voler-me convèncer que fora d'aquelles quatre parets hi havia un solet meravellós que volia saludar-me. A mitjans de maig, però, vaig ser jo mateix qui li ho va proposar; els camins a la primavera s'omplen de flors als vorals i de manera espontània començà a dibuixar-se'm un somriure als ulls, qui sap si d'agraïment a la natura pel seu regal de flaires i de colors.

A la Rosa, li seguiren la Montse, el Pep, la Carme, i altres noms que conformaven llavors el nucli més proper de les meves amistats, allò que en els pobles s'anomena "la colla". Ben segur que els inhibidors de recaptació de serotonina van aconseguir amb la seva missió de foragitar una letargia del tot malaltissa, però també és segur que els raigs de sol d'aquella primavera van contribuir a desfer la penombra que regnava en tota la meua consciència. Si més no, una de les certeses que ningú em podria debatre és el paper extraordinari de l'amistat, sense els meus amics la distància entre el meu interior sotmès a una subjectivitat catastrofista i la realitat quotidiana aparent, i diguem-ne que objectiva, hagués costat molt més d'escurçar. Ells van acceptar el meu moment, la meua apatia, la meua tristesa, les meves pors, les meves negatives, els meus silencis, simplement van estar al meu costat.

Recordo que al cap d'uns mesos, prenent un cafè a Ciutat Vella amb la Rosa, li vaig confessar que aquell ram de flors portava a dins la llavor de la meua recuperació, d'alguna manera havia marcat una data clau dins del meu calendari, aquell punt d'inflexió on el motor de la voluntat, frenat i aturat dins d'un garatge ple de teranyines, semblava desitjar l'arribada de l'arc voltaic indispensable per tornar a girar. Ella, amb un somriure als llavis, em digué *"Aquelles flors eren només un símbol del munt de coses que ens havien enriquit plegats al llarg dels anys. Estaves passant una etapa molt dura i d'alguna manera volíem fer-te costat,... exactament com tu haguessis obrat amb qualsevol de nosaltres. No és això, precisament, l'amistat?"*

- Elies Vilamajor -